

mange Gange vanskeligt ved at skønne over, om denne Opgivelse er ærlig eller ikke; det er jo ofte, at en Mand regnes for bedre situeret, end han er. Men Ligningsmyndigheden har en Pligt til at fremkalde en saa ensartet Ligning som mulig. Den skal, som det forlanges i Loven, kalde Folk op til Forhandling; men jeg tror, at de, der have været med til at sidde i Ligningskommissionen, og som skulde føre eller være med til denne Forhandling, ere enige om, at ubehageligere Dage findes der ikke i Aaret end dem, hvor man er pligtig til at sidde der. Der er jo Folk, der, som jeg sagde før, ikke opgive deres Indtægt rigtigt med Villie, der er andre, som nok ville opgive den, men som ikke forstaa at opstille Regnskabet, og som ikke en Gang forstaa at udfylde det Skema, som tilsendes dem. Desværre har Skattedirektoratet jo heller ikke hidtil forstaaet at udsende Skemaer, der vare lette at forstaa.

Der bliver en Del Forskel, enten denne Lov skal bringes til Udførelse i de store eller i de mindre Kommuner. I de store Kommuner, hvor Ligningsmyndighedernes Folk ikke ere kendte af de paagældende, som blive kaldte til Forhandling, er Sagen jo noget mindre utiltalende for Ligningsmændene, der sidde som enhver anden Forhørsdommer i Retten. Men ganske anderledes bliver det jo i Kommuner, hvor Ligningsmyndighederne skulle forhandle paa denne Maade med de Mænd, de til daglig skulle omgaas, færdes imellem og gøre Forretninger med. Jeg tror ikke, at dette System er skikket til at bringe de rette Indtægter frem. Og Systemet har skabt et stort Utal af ny Embedsmænd her i Landet; der er paadraget Statskassen en stor Udgift ved at bringe disse Skætter ind. Det er sørgeligt at se, at denne Forøgelse af Statskassens Indtægter har kostet saa meget, som den har, og det, skønt der jo ikke vises nogen særlig Flothed fra Skattedirektoratets Side. Dets Optræden kan jo mange Gange snarere betegnes som ganske utidigt Kniberi, saaledes som det stiller sig i alt Fald overfor flere af Skatteraadskredsene, hvor der virkelig kan stilles Krav om at faa tilstrækkelige Administrationsudgifter til det betydelige Arbejde, der skal udføres. Og hvorfor har man saa valgt denne Form, da man dog kunde have faaet Skat af Indtægt og Formue paa en ganske anderledes let og billig Maade? Det er efter min Anskuelse et Offer, man har bragt til Demokratiets Afgud; det er den

stigende Skala, der skulde holdes i Hævd. Og den kunde man ikke faa gennemført ved en Kildebeskatning, hvorved man paa en langt nemmere og billigere Maade kunde faa Skatten af Kapitalen, som det gjaldt om at ramme.

Men der er andre Punkter, hvor denne Lov slet ikke virker saa demokratisk. Den har en Bestemmelse om, at Familiens Overhoved skal beskattes for hele den Indtægt, Familien har, naar Familiens enkelte Medlemmer ikke have saa stor Indtægt, at de kunne være selvstændige Skatteydere. Dette er en Bestemmelse, som virker, jeg kan gerne sige, i høj Grad overbebyrdende paa mange mindre Skatteydere, der leve sammen med deres Børn og føre Hus i Fællesskab med disse, naar Børnene ikke have saa stor Indtægt, at de kunne selvstændig beskattes. Og denne Bestemmelse virker ikke alene med Hensyn til Indtægt- og Formueskatten, men den indvirker jo ogsaa paa den kommunale Beskatning. Jeg har det første Aar efter Skattelovens Indførelse været med til at paaligne Arbejdere nogle og halvtreds Kr. i Kommuneskat; og vi kunde ikke gøre det mindre, vi kunde ikke komme uden om Loven, vi gav dem al den Moderation, der var mulig, men vi kunde ikke komme længere ned. Dette er dog et Bevis paa, at der maa være noget galt til Stede. Naar man ikke kan arbejde med Loven, søger man jo at komme uden om den, og det have disse Skatteydere naturligvis ogsaa søgt at gøre; de ere bleve klogere det næste Aar, og de have saa gjort alle deres Børn til selvstændige Skatteydere. Disse komme paa en saa lav Indtægt, at de slet ikke beskattes, og Familiens Overhoved faar en Skat, der svarer til hans virkelige Indtægt. Men det er jo dog ikke Meningen at have Lovbestemmelser, som man maa søge at omgaa.

Den anden Hovedfordring, man maatte stille til de ny Skattelove, og som disse ogsaa søgte at opfylde, var en forbedret Kommunalbeskatning. Vi fik indført Loven om Ejendomsskyld til Staten, og denne afløste de gamle Skatter. Men vi fik til lige Loven om Ejendomsskyld til Kommunerne, og dette er i og for sig en god Lov, hvis blot Loven var traadt fuldt i Kraft; men der vil jo hengaa 20 Aar, inden Loven træder fuldt i Kraft for Landkommunernes Vedkommende. København, Købstæderne og Landkommunerne ere jo stillede saa overordentligt forskelligt med Hensyn til kommunal Beskatning. Medens Forholdet i 1897 (jfr. Skattekom-